

Освобождаване от такси и разноски

Чл. 83. (1) Такси и разноски по производството на делата не се внасят:

1. от ишците -работници, служители и членове на кооперации, по искове,произтичащи от трудови правоотношения;
  - от ишците -по искове за издръжка;
  - по искове, заведени от прокурор;
  - 4. от ищеца -по искове за вреди от непозволено увреждане от престъпление,за което има влязла в сила присъда;
  - 5. от назначените от съда особени представители на страна, чийто адрес не е известен.

(2) Такси и разноски по производството не се внасят от физически лица, за които е признато от съда, че нямат достатъчно средства да ги заплатят. По молбата за освобождаване съдът взема предвид:

- доходите на лицето и на неговото семейство;
  - имущественото състояние, удостоверено с декларация;
  - семейното положение;
  - здравословното състояние;
  - трудовата заетост;
  - възрастта;
  - други констатирани обстоятелства.
- (3) В случаите по ал.1 и 2 разноските по производството се плащат от сумите, предвидени от бюджета на съда.

Освобождаване в особени случаи

Чл. 84. Освобождават се от заплащане на държавна такса, но не и от съдебни разноски:

1. (изм.-ДВ, бр. 50 от 2008 г., в сила от 01.03.2008 г., изм. с **ПКС № 3 от 2008 г.**-ДВ, бр. 63 от 2008 г.) държавата и държавните учреждения, освен по искове за частни държавни вземания и права върху вещи -частна държавна собственост;
2. Българският червен кръст;
3. общините, освен по искове за частни общински вземания и права върху вещи -частнообщинска собственост.